

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **J.**, bývajúcej v N., proti odporcovi **JUDr. E.**, bývajúcemu v N., **o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24 P 183/2009 a na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 6 Nc 17/2009, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Ingrid Doležalová, JUDr. Dušan Harbuta, JUDr. Dagmar Podhorcová, JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Veronika Svoradová, Mgr. Ingrid Vallová, JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Boris Minks, JUDr. Katarína Marčeková, JUDr. Soňa Zmeková, JUDr. Sidónia Sládečková, JUDr. Mária Hušeková, JUDr. Vladimír Novotný, JUDr. Jarmila Pogranová, Mgr. Adriana Némethová, JUDr. Ľubomíra Kubáňová, JUDr. Stanislav Libant, JUDr. Ingrid Kišacová, JUDr. Miroslav Šupa, JUDr. Ľubica Medvecká, JUDr. Ján Vanko, JUDr. Zita Matyóová, JUDr. Štefan Hrvola, JUDr. Roman Greguš, JUDr. Ján Bzdúšek, JUDr. Pavol Pilek, Mgr. Erik Németh, JUDr. Eva Hritzová, Mgr. Pavel Lukáč, JUDr. Dana Kálnayová, JUDr. Darina Vargová, JUDr. Marta Molnárová, JUDr. Viola Takácsová **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci, ktorá je na Krajskom súde v Nitre vedená pod sp. zn. 6 Nc 17/2009.

Sudca Krajského súdu v Nitre JUDr. Ján Bernát **n i e j e v y l ú č e n ý** z prejednávania a rozhodovania veci, ktorá je na Krajskom súde v Nitre vedená pod sp. zn. 6 Nc 17/2009.

Vec – rozhodnutie o tom, či sudcovia Okresného súdu Nitra sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ktorá je na tomto okresnom súde vedená pod sp. zn. 24 P 183/2009 – sa prikazuje Krajskému súde v Banskej Bystrici.

O d ô v o d n e n i e

V konaní sp. zn. 24 P 183/2009 oznámili sudcovia Okresného súdu Nitra, že sú u nich dané dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí (§ 14 ods. 1 O.s.p. a § 15 O.s.p.).

O tom, či sudcovia Okresného súdu Nitra sú v tejto veci vylúčení z prejednávania a rozhodovania, mal rozhodnúť Krajský súd v Nitre ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.) v konaní sp. zn. 6 Nc 17/2009. Pretože aj podľa oznámenia sudcov Krajského súdu v Nitre sú u nich dané dôvody vylučujúce sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí (§ 14 ods. 1 O.s.p. a § 15 O.s.p.), bol spis predložený na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Nitre (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť oznámenia sudcov (§ 15 O.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (ide oň napríklad v prípade priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania) alebo k zástupcovi účastníka konania.

Ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti. Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu – napriek jeho vnútornému úsiliu – zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Samotnú skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, účastníkom ktorej je iný sudca (ako je to aj v prejednávanej veci), nemožno považovať za dôvod, vylučujúci ho bez ďalšieho z prejednávania a rozhodovania veci. Vzťahy sudcov navzájom sú totiž vo všeobecnosti profesionálne, vecné. Len ak ich vzájomný vzťah prekročí hranice vecnosti a nadobudne znaky blízkeho osobného (napríklad priateľského) vzťahu, stáva sa táto okolnosť dôvodom, ktorý vylučuje sudcu z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

Písomné vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Žiline, ktorí sú uvedení v prvom odseku výrokovvej časti tohto uznesenia, potvrdzujú, že v ich prípade by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nezaujatosti. Títo sudcovia zhodne za okolnosť zakladajúcu možnosť vzniku pochybností o ich nezaujatosti označili priamo bližší osobný (priateľský) vzťah k účastníkom konania, prípadne jednému z nich. Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z toho, že sami potvrdili existenciu dôvodu relevantného v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. a v dôsledku toho rozhodol, že títo sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania uvedenej veci.

Sudca Krajského súdu v Nitre JUDr. Ján Bernát uviedol, že vzhľadom na jeho pracovný (profesionálny) vzťah k navrhovateľke, ktorá je sudkyňou Okresného súdu Nitra sa necíti zaujatý. Keďže zo spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali jeho vyjadrenie, Najvyšší súd Slovenskej republiky z tohto dôvodu dospel k záveru, že v jeho prípade nie sú dané skutočnosti, ktoré sudcu vylučujú z prejednávania a rozhodovania veci.

Keďže len v prípade jedného sudcu súdu, ktorý mal vec prejednať a rozhodnúť, nie je daný dôvod vylučujúci sudcu z prejednávania a rozhodovania veci (a preto nemožno zostaviť trojčlenný senát tohto súdu), dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že tu nastala procesná situácia, na ktorú dopadá § 12 ods. 1 O.s.p. V zmysle tohto ustanovenia ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa. Vzhľadom na to prikázal vec (rozhodnutie o tom, či sú sudcovia Okresného súdu Nitra vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ktorá je na tomto okresnom súde vedená pod sp. zn. 24 P 183/2009) Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. septembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková